

Seznam použitých zdrojů

1. LANGER, J. 2006. *Taktilní znakový jazyk pro hluchoslepé – 1. část* [CD]. Praha: Lorm.
2. LANGER, J. 2007. *Analýza komunikačních strategií dětí s kongenitální hluchoslepotou ve vzdělávacím procesu*. Olomouc. Závěrečná zpráva. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta.
3. LANGER, J. 2007b. Taktilní znakový jazyk pro hluchoslepé a multimédia. In *Niektoré technologické inovácie v špeciálnej pedagogike*. Bratislava: Sapientia, s. 90–93. ISBN 978-80-89229-10-9.
4. LANGER, J. 2008a. *Problematika osob s hluchoslepotou a kontaktní tlumočení* [DVD]. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-87153-35-2.
5. LANGER, J. 2008b. Dotykowy język migowy w komunikacji osób głuchoniewidomych. In: *Sborník z mezinárodní konference Terapie pedagogiczna w revalidacji osób niepełnosprawnych*. Bielsko-Biala: Wyższa Szkoła Administracji, s. 141–144. ISBN 83-60430-91-8.
6. LANGER, J. 2008c. Progress and Implementation of Tactile Sign Language in Czech Republic. In: *The 6th EBU Deafblind Conference Deafblindness: Equality and Diversity and the 2nd EDBU General Assembly*. Zagreb: Croatian Association of Deafblind Persons DODIR, s. 67–70.
7. LANGER, J. 2008d. *Taktilní znakový jazyk pro hluchoslepé – 2. díl* [CD]. Praha: Lorm. 978-80-254-3649-3.
8. LANGER, J. 2012. Modern Trends in the Teaching the Vocabulary of Czech Sign Language. In: *International Conference on New Horizons in Education – 2012. Proceedings book*. V tisku.
9. LANGER, J.; SOURALOVÁ, E.; HORÁKOVÁ, R. 2010. *Taktilní znakový jazyk – Manuál k výuce a studiu*. Praha: Lorm. ISBN 978-80-254-8457-9.
10. LANGER, J.; TEPLÝ, F. 2012. *Pracovní sešit k učebnicím zeměpisu ČR, příroda a lidé na Zemi*. Praha: Fortuna. V tisku.
11. AITKEN, S. 2000. Understanding deafblindness. In: AITKEN, S.; BUULTJENS, M.; CLARK, C.; EYRE, J. T.; PEASE, L. (eds.) *Teaching Children who are Deafblind: Contact Communication and Learning*. London: Fulton, s. 1–34. ISBN 1-8534667-4-3.
12. Anon. 1993. Poradenské centrum pro hluchoslepé otevřeno. *ZORA*, roč. 77, č. 9.

13. BALÁŽ, J. a kol. 1988. *Interpersonálna komunikácia a jej poruchy*. Bratislava: SPN, 296 s.
14. BALDWIN, V. 1993. Population/Demographics: Presentation. In: REIMAN, J. W.; JOHNSON, P. A. (eds.) *Proceedings of the National Symposium on Children and Youth Who Are DeafBlind*. Monmouth: Teaching Research Publications.
15. BATTISON, R. 1978. *Lexical Borrowing in American Sign Language*. Silver Springs: Linstok Press.
16. BÍMOVÁ, P. 2002. Jazyk znakový – jazyk přirozený. *Čeština doma a ve světě*, roč. 10, č. 2 + 3, s. 100–103. ISSN 1210-9339.
17. BORG, J. 2012. *Řeč těla. Jak poznat, co kdo doopravdy říká*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4474-2.
18. BORT, J.; LEŠKOVÁ, I.; HOUDKOVÁ, G. a kol. 2001. *Slovník znaků křesťanských pojmů*. Praha: Naděje. ISBN 80-902292-9-8.
19. BRENNAN, M. a kol. 1990. *Words in hand. A structural analysis of the signs of British Sign Language*. Edinburgh: Moray House College of Education.
20. BULMER, CH.; NEWBERY, J. A. 1995. *WINGS: A Model for an Integrated Lifestyle*. The Canadian Deafblind and Rubella Association. Owen Sound, Ontario. ISBN 0-921434-10-3.
21. COLLINS, S. D. 2004. *Adverbial Morphemes in Tactile American Sign Language* [online]. Cincinnati: Union Institute & University. Disertační práce. [cit. 2012-11-01]. Dostupné z: http://www.gallaudet.edu/documents/steven%20collins_adverbial%20morphemes%20in%20tactile%20american%20sign%20language.pdf.
22. COLVILLE, M. D. 1986. The Edinburgh non-manual coding system (ENCS). In: TERVOORT, B. T. (ed) *Signs of life. Proceedings of the Second European Congress on Sign Language Research, Amsterdam July 14-18, 1985*. Amsterdam: University of Amsterdam, s. 204–208.
23. ČEŇKOVÁ, I. 2008. *Úvod do teorie tlumočení*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-09-9.
24. ČERMÁK, F. 2001. *Jazyk a jazykověda. Přehled a slovníky*. Praha: Karolinum. 80-246-0154-0.
25. ČERNÝ, J. 1998. *Úvod do studia jazyka*. Olomouc: Rubico. ISBN 80-85839-24-5.

26. ČERVENKOVÁ, A. 1997. Výzkum znakového jazyka. *Info zpravodaj – magazín informačního centra o hluchotě*, roč. 5, č. 2, s. 6–8.
27. ČERVINKOVÁ-HOUŠKOVÁ, K. 2008. *Certifikační vzdělávací program*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-11-2.
28. ČERVINKOVÁ-HOUŠKOVÁ, K.; KOVÁČOVÁ, T. 2008. *Umělecké tlumočení do znakového jazyka*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-10-5.
29. DE SAUSSURE, F. 1996. *Kurs obecné lingvistiky*. Praha: Academia. ISBN 80-200-0560-9.
30. DOUGLAS, G.; McLINDEN, M. 2006. Visual Impairment. In: LEWIS, A.; NORWICH, B. (eds.) *Special Teaching for Special Children? Pedagogies for Inclusion*. New York, Open University Press. s. 26–40. ISBN 978-0-335-21405-3.
31. ELLIS, C. 1998. *Deafblind People and Welfare Reform: Towards Recognition and Inclusion*. London: Sense.
32. ENGBERG-PEDERSEN, E. 1986. The Use of Space with Verbs in Danish Sign Language. In: TERVOORT, B. T. (ed.) *Signs of life. Proceedings of the Second European Congress on Sign Language Research, Amsterdam July 14-18, 1985*. Amsterdam: University of Amsterdam, s. 32–41.
33. ENGBERG-PEDERSEN, E.; HANSEN, B. 1986. Workshop II, 1. 30 Signs from Danish Sign Language. In: TERVOORT, B. T. (ed.) *Signs of life. Proceedings of the Second European Congress on Sign Language Research, Amsterdam July 14-18, 1985*. Amsterdam: University of Amsterdam, s. 209–217.
34. EVANS, L. 1982. *Total Communication: Structure and Strategy*. Washington, D. C.: Gallaudet Colledge Press. ISBN 0-913580-75-9.
35. EVANS, L. 2001. *Totální komunikace, struktura a strategie*. Hradec Králové: Pedagogické centrum. ISBN 80-238-7915-4.
36. FARRELL, M. 2006. *The Effective Teacher's Guide to Sensory Impairment and Physical Disability*. New York: Routledge. ISBN 0-415-36042-0.
37. FREEMAN, R. D.; CARBIN, C. F.; BOESE, R. J. 1992. *Tvé dítě neslyší?* Praha: FRPSP.
38. GABRIELOVÁ, D.; PAUR, J.; ZEMAN, J. 1988. *Slovník znakové řeči*. Praha: Horizont.

39. GAVORA, P. 2000. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 80-85931-79-6.
40. GIBSON, J. 2000. Fred outdoors: An Initial Report into the Experiences of Outdoor Activities for an Adult who is Congenitally Deafblind. *Journal of Adventure Education & Outdoor Learning*, roč. 1, č. 1, s. 45–54. ISSN 1472-9679.
41. GREGORY, S. a kol. 2001. *Problémy vzdělávání sluchově postižených*. Praha: FF UK, 278 s. ISBN 80-7308-003-6.
42. HENDL, J. 2005. *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-040-2.
43. HEŘMÁNKOVÁ, D. 1999. *Výuka Braillova písma u hluchoslepých žáků*. Diplomová práce. Olomouc: Univerzita Palackého. Pedagogická fakulta. Katedra speciální pedagogiky.
44. HLAVÁČOVÁ, J. a kol. 2003. *Hluchoslepí mezi námi*. Praha: LORM – společnost pro hluchoslepy.
45. HOFFMANNOVÁ, J. 1997. *Stylistika a...: současná situace stylistiky*. Praha: Trizonia. ISBN 80-85573-67-9.
46. HOINTING, N., SLOBIN, D. I. 2002. *Transcription as a tool for understanding the berkeley transcription systém for sign language research (BTS)* [online]. [cit. 2006-01-26]. Dostupné z: <http://ihd.berkeley.edu/btsforsignlanguage.pdf>.
47. HOLUBOVÁ, M. 2006. *Prostor v českém znakovém jazyce* [online]. [cit. 2012-07-15]. Dostupné z: <http://ruce.cz/clanky/42-prostor-v-ceskem-znakovem-jazyce>.
48. HOMOLÁČ, J. 1998. *Komunikace neslyšících. Sociolingvistika (antologie textů)*. Praha: FF UK. ISBN 80-85899-40-X.
49. HRONOVÁ, A.; MOTEJZÍKOVÁ, J. 2002. *Raná komunikace mezi matkou a dítětem*. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených.
50. HRUBÝ, J. 1999. *Průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu – 1. díl. 2.*, aktual. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených. ISBN 80-7216-096-6.
51. HUEBNER, K. M. a kol. 1995. *Hand in Hand: Essentials of Communication and Orientation and Mobility for Your Students Who Are Deaf-Blind. Volume II*. New York: AFB Press. ISBN 0-89128-937-2.

52. CHRÁSKA, M. 2007. *Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1369-4.
53. JABŮREK, J. 1998. *Bilingvální vzdělávání neslyšících*. Praha: Septima. ISBN 80-7216-052-4.
54. JAKEŠ, J. 2003. Jak definovat hluchoslepotu? *Speciální pedagogika*, roč. 13, č. 4, s. 304–311. ISSN 1211-2720.
55. JANOTOVÁ, N.; ŘEHÁKOVÁ, K. 1990. *Surdopedie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 80-7066-004-X.
56. JANOVCOVÁ, Z. 2004. *Alternativní a augmentativní komunikace*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3204-9.
57. JANSSEN, M. J.; RIKSEN-WALRAVEN, J. MM; VAN DIJK, J. P. M. 2002. Enhancing the Quality of Interaction Between Deafblind Children and Their Educators. *Journal of Developmental and Physical Disabilities*, roč. 14, č. 1, s. 87–109. ISSN 1056-263X.
58. KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.) a kol. 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Lidové noviny. ISBN 80-7106-484-X.
59. KILLORAN, J. 2007. *The National DeafBlind Child Count: 1998–2005 in Review*. Monmouth: The National Consortium on DeafBlindness.
60. KOLUCHOVÁ, J. a kol. 1989. *Přehled patopsychologie dítěte II*. Olomouc: Univerzita Palackého.
61. *Koncepce vzdělávacích programů pro neslyšící*. Beroun: Institut pro neslyšící, 1996. Etapová zpráva za rok 1995.
62. KOTVOVÁ, M.; KOMORNÁ, M. 2008. *Praktický kurz znakové češtiny*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-26-6.
63. KRAHULCOVÁ, B. 2001. *Komunikace sluchově postižených*. 2. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0329-2.
64. KRONUSOVÁ, M. 2008a. *Možnosti poskytování tlumočnických služeb pro neslyšící*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 111 s. ISBN 978-80-87218-12-9.
65. KRONUSOVÁ, M. 2008b. *Organizace tlumočnicků v ČR a v zahraničí*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-22-8.
66. KŘIVOHLAVÝ, J. 1988. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda.

67. KUBOVÁ, L. 1996. *Alternativní komunikace, cesta ke vzdělávání těžce zdravotně postižených dětí*. Praha: Tech-Market. ISBN 80-902134-1-3.
68. KUČHYNKA, P. a kol. 2007. *Oční lékařství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1163-8.
69. *Kurz české znakové řeči 1–4* [CD]. Brno: Unie neslyšících Brno, 2002–2006.
70. LAHTINEN, R. 2008. *Haptices nad Haptemes*. Frinton on Sea: A1 Management UK. ISBN 978-0-9550323-1-8.
71. LAHTINEN, R.; PALMER, R.; LAHTINEN, M. 2010. *Environmental Description for Visually and Dual Sensory Impaired People*. Frinton on Sea: A1 Management UK. ISBN 978-0-9550323-2-5.
72. LANGROVÁ, I. 1998. Znakování ruku v ruce [online]. In: KOLEKTIV AUTORŮ. *Tyflologické listy 1–2/1998 – sborník odborných statí pro tyflologickou teorii a praxi*. Praha: SONS ČR. Dostupné na WWW: <<http://www.brailnet.cz/sons/docs/tl98/metod2.htm>>.
73. LAWSON, L. 1983. Multichannel Signs. In: KYLE, J. G.; WOLL, B. (eds.) *Language in Sign: an International Perspective on Sign Language*. London: Croom Helm, s. 97–103.
74. LECHTA, V. 2002. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-572-5.
75. LEJSKA, V. 1995. *Kompendium ORL dětského věku*. Praha: Grada, 338 s. ISBN 80-7169-132-1.
76. LEJSKA, M. 2003. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 156 s. ISBN 80-7315-038-7.
77. LOLLI, D. 2004. Current Conditions and Prospects in the Care for the Deafblind in the Czech Republic. In: ŠTĚRBOVÁ, D. (ed.) a kol. *Současný stav a perspektivy péče o hluchoslepé – 2003 a Současný stav a perspektivy péče o hluchoslepé – 2004*. Olomouc: Univerzita Palackého.
78. LORM. 2012. LORM – Společnost pro hluchoslepé. *Definice hluchoslepoty* [online]. Praha: LORM – Společnost pro hluchoslepé [cit. 2012-09-20]. Dostupné z: <http://www.lorm.cz/cs/hluchoslepi/definice-hluchoslepoty.php>.
79. LUDÍKOVÁ, L. 2000. *Vzdělávání hluchoslepých I*. Praha: Scientia. ISBN 80-7183-225-1.

80. LUDÍKOVÁ, L. 2001a. *Edukace hluchoslepého dítěte raného věku*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-7183-225-1.
81. LUDÍKOVÁ, L. 2001b. *Vzdělávání hluchoslepých III*. Praha: Scientia. ISBN 80-7183-256-1.
82. LUDÍKOVÁ, L. 2005. Problematika osob s vícenásobným postižením. In: RENOTIÉROVÁ, M.; LUDÍKOVÁ, L. a kol. *Speciální pedagogika*. 3. vydání, Olomouc: Univerzita Palackého, s. 303–306. ISBN 80-244-1073-7.
83. LUDÍKOVÁ, L. a kol. 2004. *Kombinované vady*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-244-1154-7.
84. LUDÍKOVÁ, L.; SOURALOVÁ, E. 1994. *Základy znakové řeči pro hluchoslepé*. Olomouc: Univerzita Palackého, Katedra speciální pedagogiky.
85. MACUROVÁ, A. 1996. Proč a jak zapisovat znaky českého znakového jazyka (Poznámky k diskusi). *Speciální pedagogika*, roč. 6, č. 1, s. 5–20. ISSN 0862-1632.
86. MACUROVÁ, A. 1998. Nad slovenským sborníkem „Štylistika neverbálnej komunikácie“. *Speciální pedagogika*, roč. 8, č. 4, s. 56–59. ISSN 1211-2720.
87. MACUROVÁ, A. 2001a. Poznáváme český znakový jazyk. (Úvodní poznámky). *Speciální pedagogika*, roč. 11, č. 2, s. 69–75. ISSN 1211-2720.
88. MACUROVÁ, A. 2001b. Aktuální problémy komunikace, kultury a vzdělávání neslyšících. *Speciální pedagogika*, roč. 11, č. 4, s. 248–251. ISSN 1211-2720.
89. MACUROVÁ, A. 2001c. Zeshan, U. Sign language in Indo-Pakistan. A description of a Signed Language. *Speciální pedagogika*, roč. 11, č. 2, s. 112–115. ISSN 1211-2720.
90. MACUROVÁ, A. 2003. Poznáváme český znakový jazyk IV. Vyjadřování času. *Speciální pedagogika*, roč. 13, č. 2, s. 89–98. ISSN 1211-2720.
91. MACUROVÁ, A. 2008. *Dějiny výzkumu znakového jazyka u nás a v zahraničí*. 2., opravené vyd. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-00-6.
92. MACUROVÁ, A.; BÍMOVÁ, P. 2001. Poznáváme český znakový jazyk II. (Slovesa a jejich typy). *Speciální pedagogika*, roč. 11, č. 5, s. 285–296. ISSN 1211-2720.

93. MACUROVÁ, A.; HOMOLÁČOVÁ, I.; PTÁČEK, V. 1997. Výzkum komunikace neslyšících: český znakový jazyk. *Speciální pedagogika*, roč. 7, č. 3, s. 1–15. ISSN 0862-1632.
94. MAJEWSKI, T. 1995. *Edukacja i rehabilitacja osób głuchoniewidomych*. Warszawa: Towarzystwo pomocy głuchoniewidomym. ISBN 83-905723-0-3.
95. MAJEWSKI, T. 2000. Charakteristika hluchoslepých osob a jejich hlavní problémy. In: KOWALIK, S.; BAŇKA, A. (eds.) *Perspektivy rehabilitace hluchoslepých*. Praha: Wagner Press, s. 33–39. ISBN 80-903019-0-8.
96. MAŇÁK, J.; ŠVEC, V. (ed.) 2004. *Cesty pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-078-6.
97. MAŇÁK, J.; ŠVEC, Š.; ŠVEC, V. (ed.) 2005. *Slovník pedagogické metodologie*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-102-2.
98. MAREŠ, J.; KŘIVOHLAVÝ, J. 1995. *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1070-3.
99. MARTINKOVÁ, E. 2012. *Taktilní forma znakového jazyka v komunikaci dětí s duálním postižením sluchu a zraku*. Disertační práce. Olomouc: Univerzita Palackého. Pedagogická fakulta. Ústav speciálněpedagogických studií.
100. MASSONE, M. I.; CURIEL, M. 2004. Sign Order in Argentine Sign Language. *Sign Language Studies* 5. Č. 1, s. 63–93. Gallaudet University Press. ISSN 1533-6263. Dostupné na: <http://muse.jhu.edu>.
101. McINNES, J. M.; TREFFRY, J. A. 2001. *Deaf-Blind Infants and Children. A Developmental Guide*. Toronto: University of Toronto Press. ISBN 0-8020-7787-0.
102. MEIER, R. P. 2009. Why different, why the same? Explaining effects and non-effects of modality upon linguistic structure in sign and speech. In: MEIER, R. P.; CORMIER, K.; QUINTO-POZOS, D. *Modality and Structure in Signed and Spoken Languages*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 978-052-1112-581.
103. *Memorandum pro poskytování kompenzačních pomůcek z titulu hluchoslepoty* [online]. [cit. 2012-11-02]. Dostupné z: <http://www.lorm.cz/cs/hluchoslepi/memorandum.php>.

104. MESCH, J. 2001. *Tactile Sign Language: Turn Taking and Questions in Signed Conversations of Deaf-blind People*. Hamburg: Signum. ISBN 3-927731-80-3.
105. MILES, B. 2008. Overview on Deaf-Blindness. *DB-LINK* [online]. [cit. 2012-09-06]. Dostupné z: <http://www.nationaldb.org/NCDBProducts.php>.
106. MILLAR, S. 1997. *Reading by Touch*. London: Routledge. ISBN 978-0-415-06837-1.
107. MILLER, O.; HODGES, L. 2006. Deafblindness. In: LEWIS, A.; NORWICH, B. (eds.) *Special Teaching for Special Children? Pedagogies for Inclusion*. New York, Open University Press. S. 41–52. ISBN 978-0-335-21405-3.
108. MIOVSKÝ, M. 2006. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1362-4.
109. MUNROE, S. 2001. *Developing a National Volunteer Registry of Persons with Deafblindness in Canada: Results from the study, 1999–2001* [online]. Burlington: The Canadian Deafblind and Rubella Association. [cit. 2012-08-30]. Dostupné z: [http://cdbanational.com/PDFs/Registry%20\(English\).pdf](http://cdbanational.com/PDFs/Registry%20(English).pdf).
110. MURDOCH, H. 2002. *Early Intervention for Children who are Deafblind* [online]. London: Sense. [cit. 2012-10-05]. Dostupné z: <http://alice.nc.huji.ac.il/~dmitry/Reading/Data/Lesions/interesno.pdf>.
111. NAFSTAD, A. 1989. *Space of Interaction (Prostor pro interakci)*. Oslo: NUD. Český překlad.
112. NAKONEČNÝ, M. 2009. *Sociální psychologie. 2., přeprac. a rozš. vydání*. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1679-9.
113. NCDB. 2010. *2009 National Child Count of Children and Youth who are Deaf-Blind* [online]. Monmouth: The National Consortium on Deaf-Blindness. [cit. 2012-10-01]. Dostupné z: www.nationaldb.org/documents/products/2009-Census-Tables.pdf.
114. NIELSEN, G. (ed.) 2012. *103 Haptic Signals – a Reference Book*. Hvidovre: Danish Association of the DeafBlind. ISBN 978-87-989299-4-9.
115. NOVÁKOVÁ, R.; ŠEBKOVÁ, H. 2008. *Číslovky v českém znakovém jazyce – praktická cvičení* [DVD]. Praha: ČTŽJ. ISBN 978-80-87153-55-0.
116. OKROUHLÍKOVÁ, L. 2008. *Notace – zápis českého znakového jazyka. 2. vydání*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87153-93-2.

117. OKROUHLÍKOVÁ, L. 2012. *Notace – zápis českého znakového jazyka*. Praha: Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Disertační práce.
118. OREL, M.; FACOVÁ, V. a kol. 2010. *Člověk, jeho smysly a svět*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2946-6.
119. PAPE, F. W. (ed.) 1993. *Proceedings – III. European Conference of the International Association for the Education of the Deafblind People*. Postdam: Oberlinhaus.
120. PRICKETT, J. G. a kol. 1995. *Hand in Hand: Essentials of Communication and Orientation and Mobility for Your Students Who Are Deaf-Blind. A Trainer's Manual*. New York: AFB Press. ISBN 0-89128-940-2.
121. PRILLWITZ, S. a kol. 1989. *HamNoSys. Version 2.0; Hamburg Notation System for Sign Languages. An introductory guide. (International Studies on Sign Language and Communication of the Deaf; 5)* [online]. Hamburg: Signum. [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://www.sign-lang.uni-hamburg.de/bibweb/lidat.acgi?id=8439>.
122. REED, C. M. a kol. 1995. A Study of the Tactual Reception of Sign Language. *Journal of Speech and Hearing Research*, roč. 38, č. 2, s. 477–489. ISSN 1558-9102.
123. REIFOVÁ, I. a kol. 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7.
124. ROBBINS, N.; STENQUIST, G. 1967. *The Deaf-Blind 'Rubella' Child*. Watertown: Perkins School for the Blind.
125. ROBERTSON, J; EMERSON, E. 2010. *Estimating the Number of People with Co-Occurring Vision and Hearing Impairments in the UK*. Lancaster: Lancaster University, Centre for Disability Research.
126. RODBROE, I.; JANSSEN, M. 2011. *Congenital Deafblindness – a Unique Disability. Congenital Deafblindness and the Core Principles of Intervention* [online]. Boston: Perkins School for the Blind. [cit. 2012-09-12]. Dostupné z: http://www.perkins.org/assets/downloads/educators-series/congenital_deafblindness_freebie.pdf.
127. RŮŽIČKOVÁ, M. 1997. *Učíme se českou znakovou řeč*. Praha: Septima. ISBN 80-7216-029-X.
128. SENSE. 2012. Sense for Deafblind People. *About deafblindness. Types and Conditions* [online]. [cit. 2012-09-15]. Dostupné z: <http://www.sense.org.uk/a-z-of-conditions>.

129. SERVUSOVÁ, J. 2008. *Kontrastivní lingvistika – český jazyk x český znakový jazyk*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-30-3.
130. SCHEETZ, N. A. 2004. *Psychological Aspects of Deafness*. Boston: Pearson Education. ISBN 0-205-34347-3.
131. SCHIRMER, B. R. 2001. *Psychological, Social, and Educational Dimensions of Deafness*. Needham Heights: Allyn and Bacon. ISBN 0-205-17513-9.
132. *Signwritingsite* [online]. [cit. 2012-08-23]. Dostupné z: <http://www.signwriting.org>.
133. SKOROCHODOVOVÁ, O. I. 1960. *Můj svět bez zvuků a světla*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
134. SLÁNSKÁ-BÍMOVÁ, P.; OKROUHLÍKOVÁ, L. 2008. *Rysy přirozených jazyků – Český znakový jazyk jako přirozený jazyk, Lexikografie – Slovníky českého znakového jazyka*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87153-91-8.
135. SLOBIN, D. a kol. 2001a. Sign language transcription at the level of meaning components: The Berkeley Transcription System (BTS). *Sign language and linguistics*, roč. 4, č. 1–2, s. 63–104. ISSN 1387-9316.
136. SLOBIN, D. a kol. 2001b. *The Berkeley Transcription System (BTS) Manual* [online]. [cit. 2006-01-26]. Dostupné z: <http://chilides.psy.cmu.edu/manuals/bts.pdf>.
137. SMÍŠEK, R. 2010. *Komunikace* [online]. [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: <http://www.marketing-a-reklama.cz/komunikace/>.
138. SOURALOVÁ, E. 2000. *Vzdělávání hluchoslepých II*. Praha: Scientia. ISBN 80-7183-226-X.
139. SOURALOVÁ, E. 2004. *Znakový jazyk v komunikaci hluchoslepých*. Olomouc: Univerzita Palackého. Pedagogická fakulta. Habilitační práce.
140. SOURALOVÁ, E. 2005. *Surdopedie II*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-244-1008-7.
141. SOURALOVÁ, E.; HORÁKOVÁ, R. 2008. *Problematika osob s hluchoslepotou a kontaktní tlumočení u hluchoslepých preferujících český znakový jazyk*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87153-34-5.

142. SOURIAU, J. 2007. Introduction to Deafblindness. *Report International Course on Communication and Congenital Deafblindness* [online], roč. 8, s. 8–18. [cit. 2010-10-07]. Dostupné z: http://www.nordicwelfare.org/filearchive/8/87916/CNUS_08.pdf.
143. STRNADOVÁ, V. 2008. *Specifické neverbální projevy neshýšících lidí*. 2. vyd. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-28-0.
144. STRONG, M. (ed.) 1996. *Language Learning and Deafness*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 0-521-33579-5.
145. SUGAI, H.; TSUCHIYA, Y. 1999. *Survey of the Education of Children who are Deafblind in Japan* [online]. [cit. 2012-08-23]. Dostupné z: <http://www.nise.go.jp/kenshuka/josa/kankobutsu/bulletin6/sugai.pdf>.
146. SUKONTHARUNGSEE, S. 2000. *The Study of Problems, Needs and Planning Counseling & Guidance of Deafblind Cases in the Rehabilitation Institute* [online]. Mahidol University. [cit. 2012-09-29]. Dostupné z: <http://www.nise.go.jp/PDF/JSEAP-5.pdf>.
147. SMITH, A.; GENSE, D. J. 2010. Special Education, Related Services, and Supports for Children Who Are Deaf-Blind. In: *AER Journal: Research and Practice in Visual Impairment and Blindness*, roč. 3, č. 3, s. 115–122. ISSN 1945-5569.
148. SOLÁROVÁ, S.; ŠARBACH, Z. 1992. *Dějiny nejstarší školy pro nevidomé v Čechách*. Praha: Radar.
149. SOURALOVÁ, E. 2000. *Vzdělávání hluchoslepých II*. Praha: Septima. ISBN 80-7183-226-X.
150. SOURALOVÁ, E.; HORÁKOVÁ, R. 2008. *Problematika osob s hluchoslepotou a kontaktní tlumočení u hluchoslepých preferujících český znakový jazyk*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87153-34-5.
151. STRAUSS, A.; CORBINOVÁ, J. 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Albert. ISBN 80-85834-60-X.
152. SVOBODA, M.; KREJČÍŘOVÁ, D.; VÁGNEROVÁ, M. 2001. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-545-8.
153. ŠEBESTA, F. a kol. 1998. *Slovník znakové řeči – I. díl* [CD]. Praha: Essa.
154. ŠEBKOVÁ, H. 2005. *Číslovky v českém znakovém jazyce*. Praha: Univerzita Karlova. Bakalářská práce.

155. ŠEBKOVÁ, H. 2008. *Úvod do tlumočnické profese a vzdělávací systémy tlumočnicků v ČR a v zahraničí*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-02-0.
156. ŠVAŘÍČEK, R.; ŠEĎOVÁ, K. a kol. 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-313-0.
157. TARCSIOVÁ, D. 2005. *Komunikačný systém sluchovo postihnutých a spôsoby prekonávania ich komunikačnej bariéry*. Bratislava: Sapiientia. ISBN 80-969112-7-9.
158. TARCSIOVÁ, D. 2008. *Pedagogika sluchovo postihnutých*. Bratislava: MABAG. ISBN 978-80-89113-52-1.
159. TARCZAY, S. 2003. *Komunicirajmo drugačije – vodič u svijet komunikacije s gluhoslijepim osobama*. Zagreb: Hrvatska udruga gluhoslijepih osoba Dodir. ISBN 953-98431-3-8.
160. TETAUEROVÁ, I. 2008. *Mezinárodní znakový systém*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-25-9.
161. THIEL, E. 1993. *Řeč lidského těla prozradí víc než tisíc slov*. Bratislava: Plasma service. ISBN 80-901412-1-8.
162. TITZL, B. 1994. Hluchoslepot a doteková abeceda. *Speciální pedagogika*, roč. 5, č. 3, s. 17–20. ISSN 1211-2720.
163. TONDL, L. 1966. *Problémy sémantiky*. Praha: Academia.
164. TORÁČOVÁ, V. 2008. *Tlumočení pro neslyšící a související legislativa*. 2. vydání. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87218-31-0.
165. UNIVERSITÄT HAMBURG. 2012. *Sign Language Notation System* [online]. Universität Hamburg. [cit. 2012-08-02]. Dostupné z: <http://www.sign-lang.uni-hamburg.de/projects/hamnosys.html>.
166. VAN DIJK, J. P. M. 1991. *Persons Handicapped by Rubella: Victors and Victims*. Amsterdam: Swets & Zeitinger. ISBN 90-265-1128-0.
167. VANČOVÁ, A. 2001. *Edukácia viacnásobne postihnutých*. Bratislava: Sapiientia. ISBN 80-967180-7-X.
168. VANČOVÁ, A. 1999. Viacnásobné postihnutia – aktuálny problém špeciálnej pedagogiky. In: *Paedagogica Specialis XX*. Bratislava: UK. S. 77–111. ISBN 80-223-1344-0.

169. VAŠEK, Š. 2003. *Základy speciální pedagogiky*. Bratislava: Sapiaientia, 2003. ISBN 80-968797-0-7.
170. VAŠEK, Š.; VANČOVÁ, A.; HATOS, G. a kol. 1999. *Pedagogika viacnásobne postihnutých*. Bratislava: Sapiaientia. ISBN 80-967180-4-5.
171. VOLEK, J. 2002. *Úvod do komunikačných študií*. Brno: Masarykova univerzita. Elektronický studijní text.
172. VYBÍRAL, Z. 2005. *Psychologie komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-998-4.
173. VYSUČEK, P. 2008. *Specifické znaky v českém znakovém jazyce* [publikace + DVD]. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87153-53-6 (soubor).
174. WATSON, J.; HILL, A. 1997. *A Dictionary of Communication and Media Studies*. 4. vydání, London: Arnold. ISBN 0-340-67635-3.
175. WATSON, D.; TAFF-WATSON, M. (eds.) 1993. *A Model Service Delivery System for Persons who are Deaf-Blind*. Arkansas: University of Arkansas.
176. WOLFF HELLER, K.; KENNEDY, Ch. 1994. *Etiologies and Characteristics of Deaf-Blindness*. Monmouth: Teaching Research Institute.
177. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon). *Sbírka zákonů*, č. 171/1990.
178. Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob. *Sbírka zákonů*, č. 155/1998, ve znění novely č. 384/2008 Sb.
179. Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. *Sbírka zákonů*, č. 329/2011.
180. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). *Sbírka zákonů*, č. 561/2004.
181. Zákon o sociálních službách. *Sbírka zákonů*, č. 108/2006.
182. Zákon o znakové řeči. *Sbírka zákonů*, č. 155/1998.
183. ZIKL, P. 2005. Pojem kombinované postižení. *Speciální pedagogika*, roč. 15, č. 4, s. 241–245. ISSN 1211-2720.